

Lycksele kyrka, Västerbottens län.

Viktiga händelser för kyrkan, relaterade till källor.

1795-1799	Kyrkan uppförd på ny plats efter ritningar av Överintendentsämbetets ark. Per Wilhelm Palmroth från 1793. Plan: rektangulär långhus kyrka med västtorn. Sakristia placerad mitt på norra långväggen. Interiören vitmenad. Två tidigare kyrkor placerade på det s k Näset, 1 km väster om kyrkan på den södra älvstranden (från 1607, respektive 1736). En äldre ritning upprättades av byggmästare Olof Alm 1792.	Odat. Handskriven text om församlingshistorik och kyrkobyggnaderna (efter 1928). Vb-museums aktarkiv.
e. 1800	*Stegport murad av tegel med grindar av smidesjärn.	Brev till Byggnadsstyrelsen 1928-12-04. ATA
1842	*Altartavla målad av C. F. Sjöstrand. Enligt inventarieförteckning 1831 fanns en stor (men enkel) altartavla föreställande Kristus på korset med Maria, Martha och Johannes.	Västerbottens kuriren 1980-06-20. Inventarieförteckning 1831. ATA.
1850	Restaurering. *Sakristian på norra sidan riven. Ny sakristia byggd bakom koret i öster. *Södra ingången på långhusets mitt, igenlagd. *Ny utvändig brädfodring som målades med oljefärg. *Ny predikstol som fick ny placering, närmare koret i öster. *Läktare byggdes. *Orgelverk med 6 stämmor anskaffat. *Målade kassetter i valvet av dekorationsmålaren Holmqvist från Stockholm (infödd Lyckselebo).	Umebladet 1923-11-22. ATA. Odat. Handskriven text om församlingshistorik och kyrkobyggnaderna (efter 1928). Vb-museums aktarkiv.
1870	*Ommålning.	Odat. Handskriven text om församlingshistorik och kyrkobyggnaderna (efter 1928). Vb-museums aktarkiv.
1887	*Ommålning.	Odat. Handskriven text om församlingshistorik och kyrkobyggnaderna (efter 1928). Vb-museums aktarkiv.
1922-1923	Restaurering. Ark. Lars Israel Wahlman. Dekorationsmåleri av konstnären Filip Månsson. *Tornet förstärkt genom försträvningar. Nytt furuplank till lanterningolvet. Lanterninbarriären reparerad med kärnfullt trä. *De två rektangulära fönsterna på tornets baksida skulle tas bort (endast det nedre av dem tycks ha avlägsnats). Istället skulle två halvrunda fönster upptas på vardera sida tornet. Ett halvrunnt fönster som överljus tillkom över portalen i väster. *Ny portalomfattning i väster och nya dörrar täckta av koppar. *Två öppna svalor på vardera sida sakristian med svarvade kolonner som uppbär taket. Nya dörrar till svalarna. Vindfång inne i sakristian. *Yttertrappan ombyggd. Befintligt cementplan borttaget och ersatt med huggen granit. *Skadade taksån ersatta. Hela norra takfallet renskrapad från stenkolstjärna och ersatt med trätjärna. Nockkrönet riktat. Sakristians tak omlagt med samma typ av spån som kyrktaket. Spånet svärtat med järnvitriol och tjärat. *En spira av järn med förgyllda kulor på en kopparklädd sockel uppsatt över koret.	Brev från Byggnadsstyrelsen till Konungen ang. elektrisk belysning 1918-07-11. Beskrivning över reparations- och ombyggnadsarbeten i Lycksele kyrka (odat. L. I. Wahlman). Förteckning över lösa föremål av historiskt eller konstnärligt värde 1940-06-01. Umebladet 1922-03-10, 1923-11-22. Konserveringsrapport av Alfred Nilson ang. medeltida krucifix 1924-10-28. Dnr 3324. ATA. Restaureringsförslag 1975. Motto ”Vårda och

<p>*Ny hänggränna av trä uppsatt på södra sidan. Hänggrännen på norra sidan lagad. Nya stuprör av galvaniserad plåt.</p> <p>*Utvändig ommålning i liknande kulör som den gamla målningen. Lanterninen målad i något ljusare färg. Taklister, fönster med foder och smygar samt kolonner och dörrar med fogar och omfattningar målat vitgrå.</p> <p>Kyrkans sockel antingen målad rödgrå eller i kraftigt mörkgrå kalkfärg.</p> <p>*Tornprydnad samt takprydnadens kulor förgyllda.</p> <p><u>Interiör</u></p> <p>*Svarvade kolonner med likaledes svarvade kapital uppsatta i vapenhusets hörn.</p> <p>*De gamla läktartrapporna rivna. Två symmetriska trappor i vapenhuset upp till orgelläktaren.</p> <p>*Ny trappa från vindfånget vid entrén upp till vinden.</p> <p>*Nedsänkt skrapmatta inlagd vid vindfånget.</p> <p>*Tjock belgisk flätmatta inlagd försänkt i vapenhusets golv.</p> <p>*Vapenhusets golv omlagt.</p> <p>*Nya inre pardörrar i vapenhuset mot kyrkorummet.</p> <p>*Elektrisk belysning och uppvärmningsanordning installerade. Nischer för elektriska element (av gjutjärn) under fönsterna, täckta med trägaller. 64 stycken bänkvärmare installerade. Ljuskrönorna elektrifierade.</p> <p>*Isolering med trossbottnar under golv och varmboning av väggar.</p> <p>*Skorstensstocken riven.</p> <p>*Golvet i hela kyrkan uppbrutet. De bästa plankorna återinlagda.</p> <p>*Läktarens höga sidopartier med bjälklag och barriär sänkt till samma nivå som mittpartiet. Barriären omgestaltad med stora liggande rektangulära fält. Tidigare mindre stående rektangulära fält. Läktarens mittparti utvidgat mot kyrkorummet.</p> <p>*Predikstolen skulle sänkas 30 cm, men ljudtaket skulle ha kvar sin ursprungliga placering.</p> <p>*Nya fönsterbågar. Ytterbågar med träspröjs. Innerbågar med järnspröjs.</p> <p>*Bänkarna omgestaltade. Nya gavlar. Breddning av sittbräda. Ökat bänkvstånd.</p> <p>*Nya korbänkar med svängbara nummertavlor.</p> <p>*Ett mindre krucifix funnet bakom korpanelen (senmedeltida, ca 1450). Översänt till riksantikvarieämbetet för restaurering och undersökning. Högra armen nygjord, två fingrar saknas på vänstra armen, fötterna nygjorda, fästning av den flagade färgen. Kors av trä nygjord (ritat av konservator Alfred Nilson) vid restaureringen, som målades medvetet patinerat.</p> <p>*Kandelabrar i smidesjärn till läktarstolparna, ritade av Wahlman.</p> <p>*Invändig målning. Altaruppställningens fyra kolonner rengjorda. Kolonnerna på ömse sidor dörrarna avlägsnade, då de uppfattades vara sämre målade och senare tillkomna? Väggarna indelade med pilastrar i fält (pilastrarna och fälten målade i något olika ljusstyrka. Taklisten marmorerad på ljus botten. Spår av målade kassetter i valvet återfunna. Dessa skulle återskapas. Emellertid tycks valvet ha målats i vitt med slingor i blått och guld kring kronornas fästen. Vapenhuset målat i likhet med skeppet. Den fasta inredningen med altarring, läktarbröstning, orgelfasad och predikstol var tidigare vit, dekorerades med diskret marmorering. Bänkarna målades mörkbruna. Kolonner och taklist ådrat. Kapital dekorerat. Mittdekoration i taket målat mörkare än listens botten. Sakristians väggpanel ådrat med svagt markerade väggfält. Taket målat i rätt stark färgton ?</p>	<p>bevara”. Renoveringen av Lycksele stads kyrka 1976-02-02. Dnr 111/76. Vb-museums aktarkiv.</p>
--	---

1924	Förslag till utvidgning av kyrkogården åt nordväst (länsarkitekt Edvard Lundqvist, Umeå).	Ritning 1922-12-18. Brev till Byggnadsstyrelsen 1924-08-11. ATA.
1925	*Förslag att flytta in P. J Fjällströms gravhäll till sakristians östra vägg. Graven skulle i detta avseende förses med ny häll av granit. Förslaget godkänt av riksantikvarien.	Brev från RAÄ 1925-07-16. Dnr 2581. ATA.
1929	*Belysningsanordning på stegporten. En bågställning av hamrat järn med strålsol med ljuskälla varifrån ljuset kastas både inåt och utåt kyrkogården.	Protokoll från kyrkostämman 1928-11-25. RAÄ:s godkännande 1928-12-28. ATA.
1933	*Nytt gravkapell uppfört på samma plats som det gamla otjänliga kapellet. Gravkapellet ritat av ark. Kjell Wretling. Han ritade även altarbord, bänkar och belysningslampetter till byggnaden. Elinstallation av Asea, Umeå.	Kyrkofullmäktigeprotokoll 1933-03-05. Byggnadsstyrelsens godkännande 1933-10-29. Brev till Byggnadsstyrelsen 1933-03-22. ATA.
1938–1939	*Ny kyrkogård anlagd vid Lugnet, 1,5 km nordväst om kyrkan, ritat av länsarkitekt kontoret.	
1942	*Förslag till skulptural utsmyckning i gravkapellets kor (David Wretling). Godkänt av Byggnadsstyrelsen.	Byggnadsstyrelsens godkännande 1942-08-05. ATA.
1949-1951	Restaurering. Ark. Knut Nordenskjöld. *Nya grundmurar till källare under sakristian av armerad betong (svensk portland cement, kvalitet E), vatten- och avloppsledningar. Källarens nya yttermurar isolerade med 15 cm lättbetong. Källargolv av 8 cm grovbetong, korsarmerad. Innerväggar i källaren av 10 cm lättbetong. *Arkiv inrett i källaren med brand- och dyrkfri dörr. *Väggarnas träpanel nedtagen och återuppsatt. Isolering i form av träfiberplattor anbringade. *Nya fönsterbågar, kopplade utåtgående. *Ny taklist och dörrfoder i sakristian. *Förslag om att sätta in antikglas i korfönsterna. Spräckta och skadade rutor skulle utbytas av samma sort som de befintliga. I nya fönsterbågar skulle insättas 3 mm tjockt antikglas. *Höjning av korgolvet med 25 cm. I mellanrummet mellan det gamla och nya korgolvet skulle golvelement installeras. *Sakristians golv täckt av träfiberplattor med linoleummatta över. *Nya bänkinredning med bänkvärmare i kyrkorummet, utom koret. Den södra korbänkens dörr flyttad. Ny korbänk i likhet med befintliga, placerad väster om dopaltaret. *Två obelisker på vardera sida bänkkvarteren. *Altarbordet avkortat på undersidan med 5 cm. *Altarringens klädsel utbytt mot ny. Tre nya knäfallspallar, varav en till sakristian. *Predikstolens korg, sänkt 30 cm. Ny trappa av trä. Ornament från den gamla trappan återanvända. *Altare i sakristian med kalkstensplatta. Front och sidor av rödbok (?). *Den äldsta kyrkklockan från 1746 upphängd nära koret på södra långhusväggen över ett nytt dopaltare. *Komplettering och förändring av de elektriska installationerna (Ing. Rolf H Wahlström). *Bänkbelysning. 10 st lampetter i fönstersmygarna Belysning under läktaren. 6 glödlampor i vardera takljuskrona.	Knut Nordenskjölds restaureringsförslag, sept. 1948. Utdrag av protokoll vid sammanträde 1949-10-04. Svenska dagbladet 1951-03-19. Umebladet 1951-03-16. Konserveringsrapport av Y. Lundström 1951. Dnr 2251. Handl. ang. kollektihåvar 1951-02-25. Dnr T3 51. ATA. Brev från artisten Yngve Lundström 1950-12-21. Restaureringsförslag 1975. Motto ”Vårda och bevara”. Renoveringen av Lycksele stads kyrka 1976-02-02. Dnr 111/76. Vb-museums aktarkiv.

	<p>*Det medeltida krucifixet skulle upphängas mot det södra korfönstret. Votivskeppet skulle upphängas vid det norra korfönstret.</p> <p>*Ny dekorerings av valvet med tre rektangulära plafonder med figurframställningar: ”Andens utgjutelse, Himmelsfärden, Kristus visar sina sår för Tomas”, av konstnär Gunnar Torhamn.</p> <p>*Färgsättningsförslag Gunnar Torhamn av bänkar, dörrar och annan inredning.</p> <p>*Konserveringsarbeten av Yngve Lundström, på målad altarpuppställning, altartavla på duk (som var ”krackelerad och gräsligt smutsig”), altarbord, altarring, predikstol och korbänkar. Orgelfasaden målad av Lundström (troligen helt ny färgsättning).</p> <p>*Restaurering kollektåv som ej gick att laga. Förseddes med mörkblått sammet och silverband. Innerpåsarna av skinn kunde återanvändas.</p>	
1957	*Ny kyrkogård anlagd vid Berglunda, 4 km sydost om kyrkan (ark Åke Lundberg).	
1964	<p>*Kylrum och kisthiss inredande i begravningskapellet. Förslaget godkänt av Byggnadsstyrelsen (ark, Kjell Wretling)..</p> <p>*Fotografering av församlingens kyrkor och deras värdefullare inventarier skulle utföras.</p>	<p>Kyrkorådets beslut 1964-04-17. Dnr J 7/64.</p> <p>Byggnadsstyrelsens godkännande 1964-06-30. Dnr K 369. ATA.</p> <p>Brev från RAÄ 1964-11-10. Vb-muse. aktarkiv.</p>
1970	*Inköp av altarbrun med symbolerna korset, vinträdet och trons eld. Ett predikstolskläde inköpt i samma stil.	Västerbottens Folkblad 1970-09-14. ATA.
1971	*Brandsläckningsledningar installerade i tornet. Rök och värmedetektorer installerade.	Angående installationer av brandsläckningsledningar i Lycksele kyrka. 1971-06-28. Dnr 439/71. Vb-museums aktarkiv.
1976	Kororgel. Magnussons orgelbyggeri, Göteborg.	Folder 1978. Vb-museums aktarkiv.
1977	<p>Restaurering, ark. Rolf Bergh, Stockholm.</p> <p>*Altaret flyttat från korväggen, ut mot kyrkorummets.</p> <p>*Tillbyggnad i form av ett andra vapenhus i norr. Ursprungligen planerades endast en handikappanpassad ingång på norra sidan. Handikapptolett inrymd i tillbyggnaden.</p> <p>*Ny läktare (den gamla revs utom 16 stycken pelare, vilka förstärktes och inkläddes med limträ. Den gamla läktaren ansågs för svag och för stor).</p> <p>*Ny inredning under läktaren med kyrktorg och skåp. Borttagande av åtta bänkrader i detta syfte. Bänkkvarteret i nordost, mot koret avkortat.</p> <p>*Bänkarmaturen borttagen.</p> <p>*Ny armatur.</p> <p>*Inredning av källare.</p> <p>*Oljemålning av konstnär O. Blomberg, anskaffad.</p> <p>*Nytt 1 ½ tums furugolv som lades ovanpå det gamla 2 tums golvet (skapade bra akustik). Korgolvet sänkt ca 20 cm till ett trappsteg över kyrkogolvet. Ny profilerad sockel till korets östra vägg.</p> <p>*Nytt golv i vapenhuset sänkt till kyrkorummets nivå.</p> <p>*Handikapptolett anordnad.</p> <p>*Gipsskivor till elcentral.</p>	<p>Länsstyrelsens tillstånd ang. bänkarnas ommålning 1999-03-22. Dnr 312-1672-1999.</p> <p>Västerbottens Folkblad 1977-03-04.</p> <p>Restaureringsförslag av Rolf Bergh 1976-11-11. ATA.</p> <p>Restaureringsförslag 1975. Motto ”Vårda och bevara”. Förslag till renovering och förslag till viss ombyggnad (Rolf Bergh) 1976-05-14. Protokoll från RAÄ 1977-02-18. Dnr 548/77.</p> <p>Protokoll till RAÄ 1978-01-04. Dnr 1087/77.</p> <p>RAÄ:s utlåtande om restaurering 1976-07-27. Dnr 1327/76. RAÄ:s utlåtande angående</p>

	<p>*Gipsplatta inlagd ovanför valvet för att förbättra akustiken och minska brandrisken. Ny isolering i form av rockvull matta.</p> <p>*Tornkammaren omgestaltad till repetitionsrum för kören.</p> <p>*Altarbordet och predellan sänkt och målningsförbättrade.</p> <p>*Altarringen avkortad med 2 balusterdockor på vardera sida. Altarring flyttad till 60 cm från vägg. Knäfall höjt 5 cm.</p> <p>*Predikstol och tak sänkt 20 cm.</p> <p>*Ang. målning: Målningsskikt på väggar (oljefärg på bredspacklad grund) och dekorationsmålning delvis avflagnad. Tre färgskikt konstaterade under spackellagret. Bättringsmålning troligen utförd. Enligt restaureringsförslag från 1975 angavs emellertid att väggspanelen skulle rengöras in till träet. Ang. valvets målning: limfärg på trä var i dåligt skick, men plafondmålningar i tempera var i bra skick. Bättringsmålning troligen utförd.</p> <p>*Ny ambo.</p> <p>*Takkronorna omplacerade med två i koret och två i mittgången. Varje takkrona försedd med ljusskålar med lampor i dess underkant. Tidigare hängde alla ljuskronorna i mittgången.</p> <p>*Nya vindfång</p> <p>*Rotebräder bytta på innertaket (vinden). Ca 30 procent skulle bytas ut då de var ruttna.</p> <p>*Trappa av betong byggd från sakristia ner till källarvåning.</p> <p>*Arkiv inrättat i källaren. Skrudförvaringsrum.</p> <p>*Sakristians altare flyttat till västra väggen. Skåp utrivet. Två skrudskåp och vitrinskåp byggt. Dörr till entré utbytt mot ”snyggare modell”.</p> <p>*Bänkarna ommålade i vinröd färgton.</p>	<p>tillbyggnad 1977-01-14. Dnr 6262/76. Kyrkorådets program för restaurering av Lycksele kyrka (odat). Vb-museums aktarkiv.</p>
1978	<p>*Ny stor orgel med fasad (43 stämmor). Magnussons orgelbyggeri, Göteborg.</p> <p>*Ny dopfunt av konstnär Per Hartman, Vingåker.</p>	<p>Katrineholmskuriren 1977-09-30. ATA. Folder 1978. Vb-museums aktarkiv.</p>
1982–1983.	<p>Renovering av gravkapellet aktuellt.</p> <p>*Handikappanpassad entré med ramp och räcke.</p> <p>*Breddning av dörrarna till in- och uttag av kistor.</p> <p>*Kylaggregatet skulle åtgärdas. Källargrunden isoleras mot fukt.</p> <p>*Förbättring av ventilation och vattenledningen isolerad mot frysning.</p> <p>*Ommålning av källaringångens dörrar.</p> <p>*Tjärning av yttertaket</p>	<p>Västerbottens Folkblad 1982-10-13.</p>
1985	<p>*Omläggning av spåntak på södra sidan med sågade furuspån i samma dimensioner som de gamla. Norra sidan och torntaket skulle anstå, men några spån på norra sidan skulle bytas ut. Spånen tryckimpregnerades med kreosot.</p>	<p>Protokoll till RAÄ 1985-01-17. Dnr 790/84. Vb-museums aktarkiv.</p>
1988	<p>*Inköp av skåp för liggande textilförvaring.</p> <p>*Angående restaurering av röd mässhake från 1954 samt lila mässhake från 1952.</p> <p>*Flyttning av ljudanläggning längst bak i kyrkan.</p> <p>*Restaurering av röd mässhake av siden (av Libraria 1954). Band fäst i halsen, fodret justerat. Restaurering av violett mässhake av siden (Libraria 1952)</p>	<p>Protokoll till landsantikvarien 1988-10-17. Kyrkorådets protokoll. Museets godkännande av ljudanläggningens flyttande 1988-01-18. Dnr 789/87. Vb-museums aktarkiv. Handl. ang. mässhake 1988-07-08. Dnr 4501/88. ATA.</p>

1990– 1991	*Restaurering av vit kalkduk av siden från 1963, med nytt foder. *Restaurering av mässhake av vitt linne och ull från 1944. Utslätning och tvättning av foder. *Restaurering av mässhake av vitt linne och ull från 1944. Utslätning och tvättning av foder. Gaffelkorset lagades.	Handl. ang. kalkduk 1991. Dnr 2345/91. Dnr 6860/89. ATA.
1990-tal	*Kittning och lagning av fönster.	
1995	Tillbyggnad av kisthantering under jord mellan kyrkan och gravkapellet godkänt av Länsstyrelsen.	Länsstyrelsens godkännande 1995-06- 16. Dnr 333-3301-1995. ATA.
1997	*Nytt brandlarm installerat.	
1999	*Ommålning av kyrkans bänkinredning (färgsättning av VAB, Umeå med blågrå laseringsmålning). *Planerad ommålning av altarring, dopfont, ramverk på korbänkarna samt insidorna på samtliga dörrar i kyrkorummet.	Länsstyrelsens tillstånd 1999-09-03. Dnr 312- 4220-1999. ATA.
2001	*Byte av spån, ca 10 % på norra sidan. *Omtjärning av taken till kyrkan och begravningskapellet.	